

**ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСНИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ПРЕДСТАВЕН НА ВНИМАНИЕТО НА КАНДИДАТА ЗА ЧЛЕН НА КОМИСИЯТА**

Елиза ФЕРЕЙРА

**Кандидат за член на Комисията, отговарящ за политиката на
сближаване и реформите**

1. Обща компетентност, ангажираност към европейската идея и лична независимост

Кои аспекти от Вашата квалификация и опит са особено подходящи, за да изпълнявате функциите на член на Комисията и да работите за общия европейски интерес, по-специално в областта, за която бихте отговаряли? Каква е Вашата мотивация? С какво ще допринесете за осъществяването на стратегическата програма на Комисията? Как ще осъществявате интегрирането на принципа на равенство между половете и как ще интегрирате перспективата за равенство между половете във всички области на политиката от Вашия портфейл?

Какви гаранции за Вашата независимост можете да предоставите на Европейския парламент и по какъв начин ще гарантирате, че Ваши минали, настоящи или бъдещи дейности няма да породят съмнения във връзка с изпълнението на Вашите задължения в рамките на Комисията?

По образование съм икономист, имам магистърска и докторска степен по икономика с насоченост в областта на европейската интеграция и регионалните политики (Обединено кралство, 1981 г.). В продължение на 13 години (1979 — 1992 г.), успоредно с дейността ми на университетски преподавател, работих като икономист в администрацията за регионално развитие на район Северна Португалия (Comissão de Coordenação da Região do Norte), където станах заместник-председател през 1988 г. През този период ръководах една от интегрираните операции за развитие (Operação Integrada de Desenvolvimento) по линия на Европейския съюз, провеждана в регион, специализиран в текстилната промишленост (Vale do Ave). През периода 1995 — 1999 г. бях министър на околната среда в Португалия, а от 1999 до 2002 г. — министър по въпросите на планирането (териториално и регионално развитие). Докато заемах този пост договорих с Европейската комисия (и организирах националната структура за управление) пакета по линия на Европейските структурни фондове и Кохезионния фонд за Португалия (QCA III 2000 — 2006 г.) След двете години (2002—2004 г.), през които бях член на португалския парламент, през 2004 г. бях избрана за член на Европейския парламент, където участвах активно в работата на Комисията по икономически и парични въпроси. През юни 2016 г. напуснах Европейския парламент и станах член на Управителния съвет на Централната банка на Португалия, където от 2017 г. бях заместник-управител и отговарях за банковия надзор.

През целия си живот (дори преди присъединяването на Португалия към тогавашната Европейска икономическа общност) съм работила в сферата на европейските въпроси и

затова вярвам, че притежавам както достатъчна академична подготовка, така и практически опит, с които да допринеса за общия европейски интерес и да изпълня задълженията си в ресора „Сближаване и реформи“.

Политиката на сближаване е абсолютен стратегически приоритет за оцеляването на европейския проект. Благосъстоянието, което постигаме благодарение на европейския вътрешен пазар и което се подсилва (в някои държави членки) от участието в паричен съюз и банков съюз, не се разпределя автоматично и равномерно сред всички граждани във всички региони. Това предизвикателство е още по-осезаемо в изострената конкурентна среда на днешния глобализиран свят, в който конкуренцията е все по-силна и често ожесточена. За постигането на развитие, което е ориентирано към бъдещето, са нужни преход и адаптация.

Идеята на европейския проект е да бъде в полза на европейските граждани независимо от мястото, на което са родени; това поставя върху всички нас огромната отговорност да създадем правилните инструменти, чрез които по-бедните региони и държави по-бързо да повишат равнището си на просперитет, както и решително да противодействаме на риска от изоставане.

Именно такъв бе стремежът досега в рамките на политиката на сближаване, а от натрупания в продължение на няколко десетилетия богат опит предстои да бъдат извлечени множество поуки. Преходът и адаптацията към новите начини на работа обаче трябва да стъпят върху новите подходи, които ще разграничат дългосрочното устойчиво развитие от чисто краткосрочната подкрепа: информираността в областта на околната среда и климата, заедно с разрастването на цифровия капацитет, което ще направи възможно постигането на ориентирано към бъдещето развитие. Европейският зелен курс, в рамките на който се предвижда преход към планета в добро здраве, а също и подготвеността на Европа за цифровата ера, представляват една отлична рамка за действие. В хармония с програмата, представена от новоизбрания председател, към изброеното аз бих добавила и необходимостта да се гарантира, че развитието и действията в рамките на политиката на сближаване допринасят реално за постигането на балансираност между половете, макар че принципът на равенството между половете вече е включен в хоризонталните принципи на тази политика за периода 2014—2020 г.

Разнообразието от култури и реалности в Европейския съюз е едно от най-важните му преимущества, което трябва да бъде разбрано и ценено. Проблемите, свързани с развитието, са различни в селските райони и в планинските региони, в най-отдалечените и в западащите и застаряващите местни икономики и общества. Ето защо е от изключителна важност адаптирането на стратегиите за развитие към всяка конкретна ситуация да се извърши чрез подход „от долу нагоре“. Затова аз напълно подкрепям инициативата на новоизбрания председател да се насърчават посещенията на региони от всички комисари, които да установят тесни контакти с органите и с гражданите на местно равнище.

Различните проблеми изискват конкретни инструменти и действия, независимо дали става дума за дългосрочната стратегия за селските райони и гарантирането на пълноценно използване на разпоредбите на Договора за най-отдалечените региони или за предстоящото преразглеждане на Програмата за градовете.

Що се отнася до моята независимост, през по-голямата част от професионалния си живот работих в публичния сектор в защита на обществения интерес и при строги

правила за отчетност. Ако бъда одобрена за член на Комисията, неотменно ще спазвам буквата и духа на Договора във всичките му аспекти, включително задължението да действам в европейски интерес, без да приемам инструкции, и по-конкретно задълженията за пълна независимост, прозрачност, безпристрастност и отдаденост, предвидени в член 17, параграф 3 от Договора за Европейския съюз и в член 245 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Ще спазвам и почитам също така духа и буквата на Кодекса за поведение на членовете на Европейската комисия и неговите разпоредби относно конфликтите на интереси. Поемам ангажимент при промяна на обстоятелствата незабавно да актуализирам декларацията си за интереси, която е на разположение на обществеността.

Колкото до интегрирането на принципа за равенство между половете и включването на това измерение в областите на политиката, за които отговарям, се ангажирам изцяло с целта за изграждането на „Европейски съюз за всички“, което е един от основните приоритети на Комисията „Фон дер Лайен“. Интегрирането на принципа за равенство между половете е ключов приоритет за моя мандат. Вярвам, че трябва да има еднакви възможности за всички, които споделят едни и същи стремежи. Равенството между половете е жизненоважен елемент на стабилния икономически растеж. В съответствие с политическата програма на новоизбрания председател принципът за равенство между половете ще бъде приоритет и за моя мандат.

2. Управление на портфейла и сътрудничество с Европейския парламент

Как бихте определили своята роля като член на колегиума на членовете на Комисията? В какво отношение считате, че сте отговорна пред Парламента и че следва да се отчитате пред него във връзка със своите действия и тези на поверените Ви служби?

Какви конкретни ангажименти сте готова да поемете с оглед постигането на по-голяма прозрачност, по-тясно сътрудничество и предприемане на ефективни действия във връзка с позиции и искания на Парламента по законодателни инициативи? Готова ли сте да предоставите на Парламента информация и документи във връзка с предвидени инициативи или текущи процедури на равни начала със Съвета?

Ако бъда одобрена за член на Комисията, ще поема пълна политическа отговорност за действията в моята област на компетентност. Отдавам голямо значение и ще зачитам изцяло принципа на колегиалност и ще си сътруднича в пълна степен с останалите членове на колегиума, като ще осигурявам тяхното участие в разработването и прилагането на инициативи в рамките на политиката. За да се постигне ефективност на регионалните и националните политики за развитие, са необходими координирани действия, тъй като политиките в области като околната среда, климата, транспорта, образованието, обучението и преквалификацията на работната сила, всички секторни политики и т.н., трябва в идеалния случай да се допълват взаимно наред с конкретната стратегия за ускоряване на сближаването с най-ефективните региони в Съюза и в световен мащаб, създавайки по този начин устойчив растеж. Само чрез адекватно и навременно финансиране, както и чрез координирани действия на политиката в рамките на колегиума, могат да бъдат постигнати задоволителни резултати.

Колкото до отношенията с Европейския парламент, след като в продължение на дванадесет години бях негов член, съм твърдо убедена във важността на добрите,

конструктивни и прозрачни отношения с тази институция. Ефективното сътрудничество между институциите е от съществено значение за функционирането на институционалното устройство на ЕС, а също и за ефикасността и демократичната легитимност на системата на ЕС за вземане на решения. То се ослани на някои ръководни принципи, като откритост, взаимно доверие, ефективност и редовен обмен на информация, които се ангажирам да следвам изцяло. Тези принципи са отразени изцяло в Политическите насоки на новоизбрания председател Урсула фон дер Лайен и в писмата за определяне на ресорите, в които се акцентира върху намерението за засилване на специалното партньорство, което съществува между Европейския парламент и Комисията.

Разбира се, аз ще работя с Европейския парламент и съответните комисии и ще участвам в тристранните обсъждания по открит, прозрачен и конструктивен начин на всички етапи както от процеса на изготвяне на политиките, така и от политическия диалог; желанието ми е да изградя отношения, основани на взаимно доверие. Напълно съзнавам, разбира се, важноста Парламентът и Съветът да бъдат третирани равнопоставено. Това е задължително за комисар, който като член на колегиума се отчита пред пряко избраните членове на Европейския парламент. Ще гарантирам един регулярен информационен поток към председателите на съответните парламентарни комисии, ще комуникирам пряко с членовете на комисиите и ще имам грижата да бъда на разположение за двустранни срещи.

Ще гарантирам също така, че въпросите от страна на членове на Европейския парламент към Комисията, които касаят моя ресор, получават бърз и точен отговор. Ще се явявам пред Европейския парламент — в пленарната зала или на заседания на комисиите, винаги когато е необходимо да отговоря на въпрос или да дам конкретна информация.

Поемам пълен ангажимент да прилагам мащабните разпоредби относно прозрачността и информационния поток, съдържащи се в Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Комисията и Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество. Ще гарантирам по-специално спазването на тези разпоредби при моите структурирани диалози и други контакти с комисиите на Парламента.

Новоизбраният председател г-жа Урсула фон дер Лайен изрази подкрепа за правото на инициатива за Европейския парламент. Тя пое ангажимент ръководената от нея Комисия чрез предложение за законодателен акт да предприема последващи действия по резолюции на Европейския парламент, приети с мнозинство от членовете му — при пълно зачитане на принципа на пропорционалност, субсидиарност и по-добро законотворчество. Заставам изцяло зад тази цел и като част от ангажимента на следващия колегиум за по-задълбочено партньорство с Европейския парламент ще работя рамо до рамо с Парламента на всеки етап от дискутирането на резолюции по член 225 от ДФЕС в областите от моята компетентност.

В съответствие с Рамковото споразумение Комисията ще дава отговор на резолюциите на Парламента в рамките на три месеца след приемането им, като същевременно ще осигурява политически надзор върху процеса.

Изцяло съзнавам, че предоставянето на информация и документи е съществен аспект от задълбочаването на партньорството между Европейския парламент и Комисията. Затова се ангажирам изцяло да изпълня съответните разпоредби на Рамковото споразумение между двете институции и на Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество. В Договора от Лисабон се предвижда равнопоставеност на Парламента и Съвета като съзаконотатели, затова моя задача ще бъде да осигуря спазването на този принцип при обмена на информация в областите от моя ресор.

В по-конкретен план възнамерявам да работя със съзаконотателите за постигането на **бързо споразумение по законодателната рамка** за финансиране на регионалното развитие за периода след 2021 г. Бързото постигане на съгласие е от съществено значение за навременната подготовка и изпълнение на програмите от самото начало. Ще оказвам подкрепа на държавите членки, регионите и управляващите органи при изготвянето на бъдещите им програми, както и при пълноценното и ефективно използване на съществуващите програми. Инвестициите трябва да достигнат реалната икономика и да генерират ползи за европейските граждани.

Ще подкрепям структурните реформи на държавите членки, насочени към насърчаване на инвестиции, ускоряващи растежа. Структурните реформи са предпоставка за постигането на растеж, затова задачата ми ще бъде в рамките на европейския семестър да гарантирам, че те ще продължават да играят тази роля. Ще работя със съзаконотателите за постигането на навременно споразумение относно Програмата за подкрепа на реформите и относно бюджетния инструмент за конвергенция и конкурентоспособност в еврозоната. Ще разработя и ще предложа нов фонд за справедлив преход в тясно сътрудничество с изпълнителния заместник-председател, отговарящ за Европейския зелен курс, и с комисаря по въпросите на бюджета и администрацията. След като тези инструменти бъдат готови и започнат да функционират, моята задача ще бъде да гарантирам пълното им прилагане.

Въпроси от Комисията по регионално развитие:

3. Политиката на сближаване след 2020 г.

Политиката на сближаване е основана на Договора политика и основен инвестиционен инструмент на ЕС, който повишава конкурентоспособността и заетостта и представлява приблизително една трета от бюджета на ЕС. Тя насърчава хармоничното и балансирано развитие на целия Съюз и неговите региони. При липсата на стратегия за целия ЕС, която да представлява приемник на стратегията „Европа 2020“ и да определи приоритетите на Съюза за следващото десетилетие, как можете да гарантирате съгласуваността и дългосрочната ефективност на фондовете в бъдеще, за да се постигне икономическо, социално и териториално сближаване на ЕС и те да продължат да допринасят за интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж на Съюза? Как виждате взаимодействието на бъдещата политика на сближаване с икономическите политики, насочени към насърчаване на устойчивия растеж (въз основа на целите за устойчиво развитие), иновациите, заетостта, социалното сближаване, смекчаването на последиците от изменението на климата и ролята на политиката на сближаване в европейския „Зелен пакт“? Как ще гарантирате, че целите на политиката на сближаване, определени в членове 174 и 175 от ДФЕС, ще бъдат вземани предвид в други политики на ЕС? Също така, как ще оценявате

въздействието на други политики върху икономическото, социалното и териториалното сближаване в ЕС?

Постигането на съгласуваност и дългосрочна ефективност на фондовете ще бъде ключов приоритет за моя мандат, ако кандидатурата ми бъде одобрена от Европейския парламент. Заедно с поверените ми служби ще положим максимални усилия, за да гарантираме, че Европа инвестира във всичките ни региони и градове за преодоляването на ключови структурни предизвикателства. Мотото в моята работа ще бъде нито един регион и нито един човек да не бъде изоставен.

Тематичният обхват през периода 2021—2027 г. ще включва пет цели на политиката, свързани с икономическото, социалното и териториалното сближаване, които благоприятстват интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж в Съюза.

Тези инвестиции допринасят за постигането на целите за устойчиво развитие, определени в рамките на Обединените нации. Крайните продукти и резултатите от политиката на сближаване се проследяват с помощта на набор от общи показатели, които са пряко свързани с много от тези цели.

Инвестициите по линия на политиката на сближаване са в подкрепа и на Европейския зелен курс. В рамките на политиката се предоставя и ще продължи да се предоставя значителна подкрепа за държавите членки и регионите с цел насърчаване на инвестиции, които ще доведат до намаляване на въглеродните емисии за десетилетия напред и ще благоприятстват постигането на дългосрочните цели в областта на климата. Специален принос за този дългосрочен преход ще има подкрепата за енергийна ефективност, възобновяеми източници на енергия и мобилност с ниски въглеродни емисии.

Предлага се за периода 2021 — 2027 г. средствата по линия на политиката на сближаване да бъдат разпределени така, че за целите, свързани с изменението на климата, да се изразходват минимум 30 % (за Европейския фонд за регионално развитие) и 37 % (за Кохезионния фонд). Въз основа на успехите, постигнати по Програмата на ЕС за градовете, чрез политиката на сближаване могат да се улеснят партньорствата между градовете, регионите, държавите членки, ЕС и заинтересованите организации. В резултат на това ще бъдат намерени конкретни решения в области като енергийния преход, кръговата икономика и адаптирането към изменението на климата, наред с други.

За периода 2021 — 2027 г. се предлага най-малко 6 % от средствата по Европейския фонд за регионално развитие (т.е. прогнозен размер от 13 милиарда евро или повече) да бъдат заделени за устойчиво развитие на градовете под формата на водено от общностите местно развитие или чрез друг инструмент за териториално развитие. В рамките на политиката на сближаване фондът ще подпомага регионите, в които политиките в областта на климата и преходът към чиста енергия оказват най-силно въздействие поради зависимостта от изкопаеми горива или ресурси с висок въглероден интензитет, които тези региони използват за местната икономика, заетостта или производството на енергия.

Политиката на сближаване се опира на дългия опит при прилагането на мерки, съпътстващи структурните промени, свързани със западането на въглеродно

интензивни отрасли (напр. въглища, стомана). Както в миналото, така и днес тези мерки включват инвестиции за смекчаване на социалните въздействия, а също и за поощряване на опазването на околната среда и насърчаване на нисковъглеродната икономика. Включва се също подкрепа за преодоляване на по-мощните предизвикателства, обусловени от преустройството на обществото, например подкрепа за малките и средните предприятия, бизнес инкубаторите и иновациите, за сътрудничество между промишления и научноизследователския сектор, изграждане на капацитет и умения, а също така за устойчиво развитие на транспорта и за социално приобщаване.

Както новоизбраният председател посочи в политическите си насоки, **ние също така ще предложим създаването на фонд за справедлив преход**, който да осигури подкрепа, съобразена с конкретните нужди на най-силно засегнатите от промените региони, и в частност на промишлените и въгледобивните региони и регионите с енергоемки сектори, преминаващи през съществени трансформации на местно равнище.

Инвестициите по линия на политиката на сближаване също така подпомагат целите за изграждането на една Европа, която е подготвена за цифровата ера, (чрез 1-ва цел на политиката), както и на икономика, работеща в интерес на хората. Що се отнася до икономиката в интерес на хората, политиката на сближаване оказва осезаемо въздействие върху живота на милиони европейци. Инвестициите в местните общности и в инфраструктурата на местно равнище помагат на регионите да преодолеят изоставането и да намалят географските различия. Те способстват за преодоляването и на проблеми от ежедневната реалност, като разделението между градските и селските райони или застаряването и намаляването на населението в различни части на Европа.

Колкото до начините за осигуряване на взаимодействие с други области на икономическата политика, за да се гарантира насърчаване на устойчивия растеж, и по-специално за да се гарантира, че залегналите в член 175 от Договора за функционирането на Европейския съюз цели се вземат под внимание в рамките на другите политики на ЕС, аз виждам следните механизми и инструменти:

1. Европейският семестър за координация на икономическите политики. Ролята на политиката на сближаване в рамките на европейския семестър беше засилена. По-конкретно, регионалното измерение на европейския семестър бе подсилено съществено посредством анализ на регионалните потребности, които да се поставят в основата на икономическата политика на равнището на ЕС и на национално равнище. Очаквам с нетърпение съвместната ми работа с новоизбрания председател и с изпълнителния заместник-председател Домбровскис по поетия в политическите насоки ангажимент за превръщането на европейския семестър в инструмент, който следва целите на ООН за устойчиво развитие. **Устойчивото развитие е от решаващо значение – целите обуславят посоката на действие.**

2. Комисията разработи методологии за оценка на териториалното въздействие на политиките на ЕС. Тези оценки понастоящем са част от инструментариума на Комисията за по-добро законотворчество. Заставам зад идеята за по-пространно използване на този инструмент и ще работя за поставянето на допълнителен акцент

върху значението на проучването и оценката на териториалното въздействие в различни области на политиката.

3. Държавите членки могат да използват структури за съфинансиране или механизми като знака за високи постижения, за да постигнат висока степен на **взаимно допълване между политиката на сближаване и други политики** и да търсят подкрепа от онези източници, които разполагат с финансиране. Това е двупосочен процес, при който не само елементите на секторната политика достигат до политиката на сближаване, но и обратното.

4. Благоприятстващите условия (основаващи се на предварителните условия за периода на финансиране 2014 — 2020 г.) представляват свързващо звено, което запълва празнините и подобрява съгласуваността и ефективността на политиките на Съюза (националните планове в областта на енергетиката и климата например са ключово благоприятстващо условие за политиката на сближаване, както и един от градивните елементи на Европейския зелен курс).

5. В Доклада за сближаването, който се изготвя на всеки три години, се прави **оценка на въздействието на други политики** върху икономическото, социалното и териториалното сближаване в ЕС. Документът стъпва върху съответни регионални данни и анализи и се оценява като точен и надежден.

4. Разнообразни региони, специално разработени решения

В Седмия доклад за сближаването се подчертава голямото разнообразие на европейските региони и територии поради спецификите им (местоположение, ниска гъстота на населението, ниски доходи, нисък растеж, като например възгледобивни и индустриални региони в преход, най-отдалечени региони, както са определени в член 349 от ДФЕС и най-северните региони). Това многообразие е причината, поради която специфичен териториален подход към развитието е от съществено значение. Как ще гарантирате този подход в бъдеще, като същевременно поддържате балансирано развитие в рамките на целия ЕС? В светлината на предложението на Комисията за отделяне на ЕЗФРСР от политиката на сближаване как ще отговорите на предизвикателствата пред селските райони и как ще гарантирате, че целта за сближаване и финансирането на сближаването ще продължат да бъдат приоритет за интегрираното развитие на селските райони и за ЕЗФРСР?

Макар че през програмния период 2014 — 2020 г. Комисията отреди по-централно място на териториалния подход, пълният му потенциал в рамките на политиките на ЕС предстои да бъде разгърнат. В този контекст политиката на сближаване играе важна роля, тъй като предлага комбинация от мерки по линия на секторните политики на ЕС с акцент върху териториалното измерение (подход, ориентиран към местните условия), специални инструменти (програми на политиката на сближаване, териториални стратегии и инструменти) и методи (интегриран подход, многостепенно управление и подходи „от долу нагоре“).

Наясно съм, че поради голямото многообразие от региони и територии в Европа и специфичното им разположение, е от съществена важност по отношение на тяхното

развитие да се приложи териториален подход, който е съобразен с конкретните нужди на всеки от тях. В последователните доклади за сближаването са определени предизвикателствата, пред които са изправени множеството различни видове региони в Европа. Държавите членки разполагат с голяма гъвкавост при разпределянето на финансовите средства и програмирането на инвестициите по региони.

Териториалните инструменти, като **интегрираните териториални инвестиции и воденото от общности местно развитие**, ни дават възможност да насочим подкрепата си към предизвикателствата и потребностите на островните, планинските и рядко населените региони. Новата пета цел на политиката („Европа по-близо до гражданите“) ще ни даде възможност да работим върху специфичните нужди на тези региони. Комисията насърчи използването на тези инструменти в рамките на дискусиите относно програмите по политиката на сближаване. От съображения за опростяване и за да се даде максимална свобода на програмите, насочени към преодоляването на тези предизвикателства, Комисията не е регламентирала обхвата и условията за намеса в тези области.

По отношение на островните територии, попадащи в категорията на **най-отдалечените и рядко населените северни региони**, бе предложено за следващия период на финансиране да бъдат заделени специални средства. В най-отдалечените региони се прилага също и широк набор от специални мерки. Наясно съм със специфичните потребности на тези най-отдалечени региони, дължащи се най-вече на тяхното периферно местоположение. По линия на политиката на сближаване за тези територии (и рядко населените северни региони) са заделени 1,6 милиарда евро. Освен това Комисията поема ангажимент специфичните характеристики на най-отдалечените региони да бъдат вземани под внимание във всички политики на ЕС. Този ангажимент вече се изпълнява.

Комисията включи т.нар. измерение, свързано с най-отдалечените региони, в 21 законодателни предложения за програми и фондове на ЕС за периода след 2020 г. Тя предложи в структурните и инвестиционните фондове и програмите в области като рибарството, транспорта, цифровите технологии, научноизследователската дейност, околната среда и борбата с изменението на климата, да бъдат включени специфични условия за най-отдалечените региони, което ще им предостави набор от нови възможности. Предложените от Комисията мерки за тези региони бяха запазени и дори подсилени в редица програми като Хоризонт, Цифрова Европа, Механизма за свързване на Европа или Програмата за околната среда и действията по климата (Програма LIFE), по които бе постигнато временно общо разбиране. Сега е важно да се гарантира, че тези мерки ще продължат да бъдат част и от други ключови програми, например в секторите на селското стопанство и рибарството. И накрая, бе предложено ново направление за междурегионално сътрудничество, чиято цел е тези региони да изградят връзки със своите съседи. Икономическата интеграция с партньорите по съседство ще се улесни и насърчи и чрез специалните механизми, предвидени в регламента за европейското териториално сътрудничество.

Подкрепата за въгледобивните региони по линия на политиката на сближаване се запазва като приоритет за периода 2021 — 2027 г., както става ясно от предложението за тематична концентрация на Европейския фонд за регионално развитие върху целите на политиката за по-интелигентна Европа и по-зелена, нисковъглеродна Европа. Комисията вече взе под внимание потребностите на

въгледобивните региони при определянето на инвестиционните приоритети за политиката на сближаване чрез европейския семестър. За да се насочат ресурсите към въгледобивните региони в преход, се предлага по програмите на политиката на сближаване да се заделят средства, които да подпомогнат регионите при предвиждането и управлението на последиците от структурните промени. Фондът за справедлив преход, който предстои да бъде предложен, ще допълни усилията в рамките на политиката на сближаване, като осигури допълнителни средства за регионите, изправени пред специфични предизвикателства при прехода към въглеродна неутралност. Аз ще поема водещата роля за представянето на това предложение, като ще работя в тясно сътрудничество с изпълнителния заместник-председател, отговарящ за Европейския зелен курс, и комисаря с ресор „Бюджет и администрация“. В действията си ще се опирам на широкия опит, натрупан при управлението на програми за преход в рамките на политиката на сближаване, и ще си сътруднича с органите на регионално и местно равнище.

Инициативата относно регионите, преодоляващи изоставането, е насочена към онези от тях, които са слабо развити и отбелязват нисък растеж. Тя се осъществява съвместно със Световната банка и Съвместния изследователски център в Полша, Румъния, Словакия и Хърватия и си поставя за задача да осигури техническа помощ с практическа насоченост за преодоляване на трудностите пред развитието. Инициативата обхваща широк набор от области на развитие – като се започне от териториалното устройство и се стигне до транспорта, туризма и иновациите. Въпреки че моделите за прилагането ѝ варират между различните държави членки (от дългосрочни програми за техническа помощ до по-лека намеса), инициативата доказва своята полезност при подготовката на интегрирания план на проектите, осъществяването на предварителните условия и преодоляването на основните трудности при изпълнението, свързани с нормативната уредба.

Що се отнася до Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, няма да има пречки за проектите в селските райони да се предоставя подкрепа по линия на политиката на сближаване, стига тези проекти да допринасят за целите на програмата. Комисията предложи реформа на Общата селскостопанска политика, която предвижда по-ефективно интегриране на нейните два стълба в рамките на стратегическите планове по линия на Общата селскостопанска политика. Процесът по интегрирането им щеше да бъде по-труден, ако Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони беше включен в обхвата на регламента за общоприложимите разпоредби. Много от разпоредбите са част от различни регламенти, но въпреки това те са до голяма степен съгласувани.

В споразумението за партньорство държавите членки ще трябва да посочат как подкрепата по линия на политиката на сближаване ще бъде координирана с други политики на Съюза, включително селскостопанската политика, а в стратегическите планове ще трябва да се илюстрира как ще се гарантира взаимното допълване с фондовете, подпомагащи селските райони.

Съществуват общи правила, които наред с другото обхващат териториалното развитие, воденото от общности местно развитие и финансовите инструменти. По отношение на местните инициативи подкрепата и от двете политики на ЕС може да бъде обединена в единна стратегия за местно развитие. Именно това е от най-голямо значение за получателите на средствата.

5. Силен бюджет за политиката на сближаване

Комисията предложи да намали следващия дългосрочен бюджет за политиката на сближаване с 10% в сравнение с настоящата МФР, което ще намали дела на политиката на сближаване в общия бюджет на ЕС от 34% на 29%. Освен това Комисията предлага по-ниски ставки на съфинансиране от ЕС. За разлика от това, Парламентът предлага да се запази настоящото равнище на финансиране и най-малко настоящите проценти на съфинансиране. Каква е Вашата оценка за това? Ще подкрепяте ли Парламента, регионите и гражданите, като се борите за стабилен бюджет и се противопоставяте на всякакви съкращения, предложени от Съвета? Как ще гарантирате способността на ЕС да реагира на новите предизвикателства и да запази добрите резултати на политиката на сближаване за увеличаване на заетостта, растежа и конкурентоспособността? Как ще улесните навременното изпълнение на политиката през програмния период 2021 – 2027 г., като същевременно се фокусирате върху ефикасността, ефективността и качеството на програмите и проектите? Как ще гарантирате, че допълняемостта на политиката на сближаване се подлага на непрекъснато и ефективно наблюдение?

Днес Европа е изправена пред множество предизвикателства – като се започне от измененията в климата и технологичните промени и се стигне до неравенствата. Всички те имат силно регионално и местно измерение. Като се има предвид мащабът на тези предизвикателства, не можем да гледаме на бъдещето по обичайния начин. Европа трябва да посрещне новите предизвикателства и политиката на сближаване има решаваща роля за това.

В този смисъл и предвид съществуващите ограничения, смятам, че финансовата рамка за периода след 2020 г., която Комисията предложи през май 2018 г., е адекватна. Предложеното умерено намаляване на средствата за политиката на сближаване е оптималният сценарий, като се има предвид наситеният с предизвикателства контекст, сред които Брексит и други належащи приоритети за бюджета на ЕС. Трябва да положим усилия, за да може ресурсите да продължат да се насочват към най-бедните държави членки и региони. Предложението на Комисията гарантира, че най-бедните региони и държави членки ще се запазят във фокуса на мерките за финансиране.

От своя страна разпределението на ресурсите също трябва да отразява динамиката на различията, които съществуват в Европа. Затова е логично, че в държавите членки и регионите, в които е постигнат съществен икономически напредък, подкрепата по линия на политиката на сближаване е с постепенно затихваща роля. И обратното — там, където условията са се влошили, в някои случаи сериозно, подкрепата се увеличава. Убедена съм, че благодарение на въведените елементи за модернизиране и опростяване, както и на по-големите възможности за въздействие посредством намалените ставки на съфинансиране, по-пълното усвояване на финансовите инструменти и ускорената реализация, политиката на сближаване може да постигне още по-значими резултати в бъдеще.

Колкото до ставките на съфинансиране, важно да е да се отбележи, че те бяха увеличени през 2009 г. по време на икономическата криза с цел да се осигури непрекъснатост на инвестициите в най-тежко засегнатите от кризата региони. Сега те трябва да бъдат намалени отново, тъй като бюджетните условия в ЕС са се подобрили и

трябва да се върнем към правилния баланс между солидарност и отговорност. Намалението ще бъде стъпка към възобновяване на ангажираността от страна на държавите членки и бенефициерите, което на свой ред ще подобри качеството на проектите. И накрая, тази мярка ще повиши общия обем на публичните инвестиции в сектори от ключово значение за ЕС и така ще се превърне във фактор за по-силно въздействие на политиката на сближаване.

Регламентът осигурява гъвкавост за модулиране на процентите на съфинансиране — различните приоритети могат да бъдат съфинансирани с различни ставки, също както и проектите в рамките на приоритетите могат да бъдат съфинансирани с различни ставки. Тази гъвкавост може да бъде стъпка за преодоляването на териториалните различия или неравните финансови възможности на бенефициерите.

Независимо дали става дума за миграционната криза или за икономическите промени, неотдавнашният опит показва, че по време на седемгодишния жизнен цикъл на програмите естествено възникват нови потребности. За да се осигури гъвкавост, е необходим подход за програмиране на принципа „5+2“: това означава, че при първоначалното приемане на програмите само определените за периода 2021—2025 г. средства трябва да бъдат разпределяни по приоритети. Ние не искаме инвестициите за един на практика 9-годишен период да бъдат фиксирани без възможност за връщане назад. През 2025 г. ще има междинен преглед на всички програми и тогава ще се извърши разпределянето на финансовите средства за последните 2 години — 2026 и 2027 г. Разпределянето ще зависи от постигнатите резултати и от предизвикателствата, определени в рамките на европейския семестър или очертани във връзка със социално-икономическия контекст. Това ще осигури баланс между гъвкавостта, необходима, за да се отговори на възникващите предизвикателства, и потребността от стабилна рамка за инвестиции.

По отношение на преговорите на съзаконодателите по законодателния пакет за политиката на сближаване за периода след 2021 г. е необходимо бързо да постигнем съгласие по всички необходими елементи за програмирането на средствата (не по-късно от края на 2019 г.), за да осигурим предвидимост за планиращите органи. Това е от решаващо значение за бързия и навременен старт на новите програми. Държавите членки и регионите трябва да активизират процеса на програмиране. Закъсненията при преговорите не могат да бъдат оправдание пред бенефициерите и гражданите, които биха били реално ощетени, ако програмите за 2021 — 2027 г. бъдат приети по-късно през периода. По всички други елементи съгласие трябва да се постигне не по-късно от пролетта/лятото на 2020 г., за да се гарантира навременно влизане в сила на новото законодателство. Заедно с поверените ми служби поемам твърд ангажимент да направя всичко по силите си, за да помогна за ускоряването на преговорите в рамките на съвместния законодателен процес и да подкрепя органите при програмирането на средствата.

Междувременно, като част от цикъла на европейския семестър за 2019 г., Комисията изложи своите възгледи относно най-добрия начин за използване на средствата по линия на политиката за сближаване за периода 2021 — 2027 г. Държавите членки и Комисията следва да се ръководят от този анализ при диалога относно програмирането на средствата. Радвам се, че от своя страна всички държави членки са информирали Комисията за своите планове за програмиране и че всички те предвиждат съответните споразумения за партньорство и оперативни програми да бъдат приети до края на 2020

г. Докато се очаква финализирането на преговорите на съзаконодателите, държавите членки и Комисията вече започнаха да обсъждат следващото поколение програми. Целта ни ще бъде накрая на този процес изготвените програмни документи да бъдат с възможно най-високо качество.

Тъй като Комисията отговаря и се отчита за изпълнението на бюджета на ЕС (около 1/4 от който е заделен за регионалната политика), ще гарантирам законосъобразността и регулярността на разходите, както и наличието на съответни системи за финансов контрол на всички равнища.

В този контекст моята цел е да задържим риска, свързани с декларираните разходи, на равнище под 2 %. Това е нивото, което е определено в регламента и което се използва от Европейската сметна палата. В работата си ще се опирам на усилията, положени неотдавна за коригиране на грешките в по-чувствителни области (обществени поръчки, държавни помощи), опростяване на изпълнението (насърчаване на опростени варианти на разходите с по-ниска вероятност от грешки) и засилване на отчетността на органите по програмите и модела за общата увереност.

Колкото до допълняемостта, през настоящия програмен период за 2014 — 2020 г. проверките на допълняемостта бяха опростени и приведени в съответствие с процеса на икономическо управление. Независимо от това, тези проверки (особено на равнището на регионите и на по-слабо развитите сред тях) като цяло представляват един твърде усложнен и технически процес, който изисква доста ресурси и от двете страни — както от Комисията, така и от държавите членки. Освен това проверките засягат само част от държавите членки.

Поради това и тъй като Комисията предлага увеличаване на процентите на националното съфинансиране за нашите програми, тя ще преустанови официалните проверки на допълняемостта. Предложението на Комисията за следващия период на финансиране не предвижда такова правно задължение. От държавите членки ще продължи да се изисква да мобилизират необходимото равнище на публична или частна национална подкрепа, за да гарантират спазването на принципа на съфинансиране: ресурсите от фондовете не бива да водят до отслабване на стимулите за усилията на национално равнище. С оглед на засиленото инвестиционно измерение на европейския семестър ние ще продължим да наблюдаваме тенденциите в публичните инвестиции в държавите членки като част от процеса на европейския семестър, именно за да се гарантира, че националните публични инвестиции се запазват на достатъчно равнище.

6. Условия

Настоящата политика на сближаване включва редица мерки, свързани с доброто икономическо управление. Комисията предлага те да бъдат запазени в бъдещата политика и да се добави зачитането на ценностите на ЕС. Каква е Вашата позиция по този въпрос? Как ще гарантирате, че тези мерки не оказват неблагоприятно въздействие върху целите на политиката на сближаване, като се има предвид, че регионите имат само ограничено влияние върху начина, по който действат техните централни правителства? Как виждате връзката между политиката на сближаване и европейския семестър?

Стабилните фискални и икономически политики имат голямо значение. Те представляват важно условие за устойчивия икономически растеж и създаването на работни места, осигуряват благоприятна среда за инвестициите и са предпоставка за ефективността на политиката на сближаване.

Всички условия трябва да бъдат пропорционални и да отчитат конкретните икономически и социални обстоятелства във всяка държава членка. Макроикономическите условия могат да бъдат съществен възпиращ фактор и те се използват много внимателно, като на практика никога не се е налагало спиране на плащанията. Спирането на плащанията ще бъде мярка само в краен случай: ако е налице съществено неспазване на изискванията и ако държавата членка дори и след многократни искания не е предприела необходимите действия, което би било основание за мярка, пораждаща незабавно действие. Съществуват няколко защитни механизма, за да се гарантира, че макроикономическите условия не водят до ефект, обратен на търсения. При спирането на плащанията трябва да се вземат под внимание пропорционалността, равното третиране на държавите членки и конкретните икономически и социални обстоятелства във всяка държава членка. За периода 2021 — 2027 г. Комисията предлага допълнителна защитна мярка: тя може да предложи на Съвета да отмени спирането на плащанията при изключителни икономически обстоятелства или след основателно искане от съответната държава членка.

Предложението на Комисията предвижда активно участие на Парламента в рамките на целия процес: той ще бъде информиран за прилагането на този член. По-специално, Европейският парламент ще бъде информиран веднага, ако по отношение на дадена държава членка възникне някой от случаите, които могат да доведат до спиране, и ще бъде уведомен за съответните фондове и програми. Европейският парламент може във всеки един момент да прикани Комисията към провеждане на структуриран диалог.

Спазването на принципа на правовата държава е предпоставка за увереността, че средствата на ЕС се изразходват в държавите членки по ефективен и достатъчно защитен начин. Освен общата отговорност на всички институции на ЕС и всички държави членки да зачитат правовата държава, Съюзът има и по-специфичното задължение да гарантира, че бюджетът на ЕС е защитен по адекватен начин.

Поради това Комисията предложи специфично законодателство за защита на бюджета на Съюза в случай на генерални слабости при спазването на **принципа на правовата държава** в държавите членки. Идеята е, че ако Комисията установи въз основа на обективни елементи, че принципът на правовата държава не се спазва и че това представлява риск за бюджета на Съюза, тя ще предложи на Съвета пропорционални мерки, които да бъдат приети с обратно квалифицирано мнозинство (тоест, приемат се, освен ако не се отхвърлят с квалифицирано мнозинство).

По-конкретно, Комисията може да предложи спиране или ограничаване на плащанията и/или на поетите задължения за средства при режима на споделено управление с държавите членки. За други инструменти на ЕС плащанията и поетите задължения могат да бъдат спрени дотолкова, доколкото получателят на средствата е публичен орган.

Предложеният механизъм няма да засегне индивидуалните получатели на средства от ЕС, тъй като те не могат да бъдат държани отговорни за цялостното прилагане на

принципа на правовата държава. Ще се запази задължението на държавите членки да изпълняват съответните програми и да извършват плащания към бенефициерите. Освен това е важно да се подчертае, че целта на това предложение не е държавите членки да бъдат наказвани, а да се защитят парите на данъкоплатците в ЕС и да се гарантира, че се изразходват по начин, който е в интерес на гражданите в съответните държави членки.

Тази инициатива е част от предложенията за следващата Многогодишна финансова рамка.

Укрепването на връзката между европейския семестър и фондовете по линия на политиката на сближаване ще доведе до по-добро планиране, а оттам и до по-качествени и целенасочени инвестиции, водещи до повишаване на производителността, растежа, създаването на работни места и сближаването в дългосрочен план.

Връзката на политиката на сближаване с европейския семестър бе допълнително заздравена, като в докладите за държавите за 2019 г. бяха включени инвестиционните приоритети за всяка държава членка, както и специфичните за всяка държава препоръки в областта на инвестициите. Освен това, както бе посочено по-горе, правилото за програмиране на принципа „5+2“, предложено от Комисията за периода 2021 — 2027 г., означава, че през 2025 г. за всички програми ще бъде извършен междинен преглед, в резултат на който определените финансови средства за последните две години, 2026 и 2027 г., ще бъдат разпределени по приоритети в рамките на програмите. Разпределянето на тези средства ще зависи от постигнатите резултати и от предизвикателствата, определени в рамките на европейския семестър или очертани във връзка със социално-икономическия контекст. Целта на този механизъм е да осигури правилния баланс между гъвкавостта, необходима, за да се отговори на възникващите предизвикателства, и потребността от стабилна рамка за инвестиции.

Друг важен елемент: инвестициите получиха водещо място сред темите в рамките на европейския семестър, което допринася за по-добро отчитане на регионалните различия. В приложение D от докладите за държавите за 2019 г. е представена отправна точка за провеждането на дискусии, преговори и партньорски проверки, без да се налага конкретна стратегия. В специфичните за всяка държава препоръки в областта на инвестициите са зададени конкретни показатели във връзка с програмирането. За държавите, които са основни получатели на средства, Комисията е установила широк набор от инвестиционни нужди, докато за по-развитите държави с ограничен бюджет се предвижда съсредоточаване върху две цели на политиката.

7. Политика на сближаване и реформи

Вие ще отговаряте за политиката на сближаване и реформите – както за ГД „Регионална и селищна политика“, така и за новата ГД за подкрепа на структурните реформи. Как виждате своята роля, като се имат предвид различните мисии на двете генерални дирекции? Как виждате връзката между политиката на сближаване и изпълнението на структурните реформи? Как ще подредите приоритетите на своята работа по отношение на тези две области на политиката? Как ще бъдат финансирани дейностите на новата генерална

дирекция? Как ще гарантирате, че средствата за сближаване няма да бъдат пренасочени за осъществяване на структурни реформи?

Укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза и намаляването на различията между регионите е една от ключовите цели на Съюза. Вече постигнахме забележителни успехи. По примера на Ирландия, Гърция, Испания и Португалия, след присъединяването си към Европейския съюз държавите членки от Централна и Източна Европа намалиха съществено различията спрямо останалата част на Европа. Фондовете по линия на политиката на сближаване изиграха и ще продължават да играят много важна роля в този процес. Въпреки това все още има съществени разлики между регионите и държавите. Независимо от сходното разпределение на средствата, държавите членки и регионите следват индивидуален път на развитие. Някои региони напредват много бързо, а други изостават.

Инвестициите сами по себе си не са достатъчни за постигането на устойчиво развитие. Управлението и рамковите условия имат огромно значение. Това са елементи, по отношение на които са нужни структурни реформи. Важно е не само регионите и държавите да се развиват, а заедно с тях да се променя и начинът, по който са организирани техните икономики. Това имам предвид под структурни реформи. Става дума за оптимизиране на бюджетните разходи, подобряване на условията на пазара на труда, модернизиране на институциите, насочено към предоставянето на по-добри публични услуги, подобряване на организацията на болниците, училищата и университетите, създаване на предвидима регулаторна и надзорна рамка, която защитава важните обществени интереси, като наред с всичко това бъде създадена привлекателна бизнес среда за инвестиции, икономически растеж и създаване на работни места.

Именно поради това съществува силно взаимно допълване между политиката на сближаване и структурните реформи. Тези реформи могат да допринесат за укрепване на рамковите условия, необходими за оползотворяването на средствата по линия на политиката на сближаване и за подкрепата на икономическото и социално сближаване. Инвестициите и реформите са двете страни на една и съща монета. Те са взаимно подсилващи се и са еднакво важни.

През годините политиката на сближаване е осигурявала експертен опит при извършването на преход и структурни промени и е спомагала за създаването на условия за насърчаващи растежа инвестиции посредством предварителни (благоприятстващи) условия. Засилената връзка с европейския семестьър допълнително ще укрепи ролята на политиката на сближаване за насърчаване на структурните промени и реформи. Докладите за държавите за 2019 г. и конкретните препоръки, отправени към всяка от тях, са основната отправна точка за програмирането на средствата.

През май 2018 г. Комисията внесе законодателно предложение относно програма за подкрепа на реформите като част от новата Многогодишна финансова рамка. Правното основание за това предложение се съдържа в главата относно политиката на сближаване в Договора (член 175, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз). Целта е програмата да бъде основният източник на финансиране на дейностите на новата Генерална дирекция за подкрепа на структурните реформи. Това би позволило на тази нова служба да продължи да предоставя техническа подкрепа на държавите членки, като я допълни със съществена по размер финансова подкрепа за

реформи и инвестиции. За да се осигурят полезни взаимодействия и да се постигне максимална ефективност на програмата за подкрепа на реформите, тази програма (и в частност инструментът за осъществяване на реформи и бюджетният инструмент за конвергенция и конкурентоспособност в еврозоната) ще бъде приведена в съответствие с европейския семестър.

Всичко изброено ще даде възможност на програмата на ЕС за структурни реформи да обхване целите, които ЕС си поставя в областта на сближаването, чрез разширяване на участието и ангажираността на държавите членки и регионите при разработването, осъществяването и наблюдението на структурните реформи, като същевременно се гарантира, че финансовата подкрепа е съсредоточена върху реформите, които са най-важни във всяка от държавите членки.

Генералната дирекция за регионална и селищна политика, както и службата за подкрепа на структурните реформи вече работят в тясно сътрудничество и се допълват взаимно. Бих искала това сътрудничество допълнително да се засили. Ще положа необходимите усилия за постигането на пълно взаимно допълване между действията на тези служби на Комисията, за да могат средствата на Съюза да се оползотворят по най-ефективния начин чрез съвместни усилия за подпомагане на държавите членки и техните региони. В редица области съществува естествено взаимно допълване между политиката на сближаването и реформите, като се започне от здравеопазването, научните изследвания/висшето образование, услугите в подкрепа на бизнеса, ефективността на публичната администрация и се стигне до устойчивостта на инфраструктурата.

Ще следя отблизо усвояването на всички тези средства, за да гарантирам съгласуваност и тясно сътрудничество. Ще направя необходимото, така че всички направления на дейност по програмата за подкрепа на реформите и политиката на сближаване да спомагат за постигането на конвергенция и конкурентоспособност, допълвайки се взаимно.

Всички ние имаме обща цел: нито един регион и нито един човек да не бъде изоставен. Ще изпълним по-добре тази цел, ако с помощта на новите инструменти, които Комисията предлага, се възползваме от взаимното допълване между структурните реформи и политиката на сближаване.